

नेपाल गजेट

भाग ३

श्री ५ को सरकारद्वारा प्रकाशित

खण्ड १२] काठमाडौं मार्ग ४ गते २०१६ साल [संख्या ३१

श्री ५ को सरकार
अर्थ मन्त्रालय

श्री ५ को सरकारले बनाएको तल लेखिए बमोजिमको मादक पदार्थ नियमहरू, २०१६ सर्वसाधारणको जानकारीको लागि प्रकाशित गरिएको छ ।

मादक पदार्थ नियमहरू, २०१६

मादक पदार्थ ऐन, २०१७ (संशोधन सहितको) दफा ५ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी श्री ५ को सरकारले देहायका नियम बनाएको छः-

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:- (१) यी नियमहरूको नाम “मादक पदार्थ नियमहरू, २०१६” रहेको छ ।

(२) यी नियमहरू तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछन् ।

२. परिभाषा:- विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यी नियमहरूमा-

(क) “ऐन” भन्नाले मादक पदार्थ ऐन, २०१७ सम्झनु पर्छ,

(ख) “अन्तःशुल्क अधिकारी” भन्नाले भन्सार तथा अन्तःशुल्क विभागको डाइरेक्टर, श्री ५ को सरकारबाट नियुक्ति भएको अन्तःशुल्क अधि-

(१)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएको छ।

कारी र निज नभएको ठाउँमा भन्सारको हाकिम र निज पनि नभएको ठाउँमा मालको हाकिमलाई सम्झनु पर्छ ,

(ग) “अनुसूची” भन्नाले यी नियमहरूको अनुसूची सम्झनु पर्छ ।

३. इजाजतपत्र लिनुपर्ने:- (१) यी नियमहरू अन्तर्गत दिइएको इजाजतपत्रको अख्तियार-विना कसैले मादक पदार्थ उत्पादन गर्न, खेती गर्न, राख्न, खरीद-विक्री गर्न वा निकासी, पैठारी गर्न पाउने छैन ।

(२) उपनियम (१) बमोजिमको इजाजतपत्र लिन चाहने व्यक्तिले अन्तः-शुल्क अधिकारीकहाँ सबै विवरण प्रष्ट खोली दरखास्त दिनुपर्छ ।

तर- गांजा वा अफिमको खेती गर्न चाहनेले अनुसूची १ बमोजिमको ढांचामा मात्र दरखास्त दिनुपर्छ ।

४. इजाजतपत्रको दस्तुर:- यी नियमहरूमा अर्कै व्यवस्था भएमा बाहेक देहायको मादक पदार्थमा देहाय बमोजिमको कायमको लागि देहाय बमोजिम इजाजतपत्रदस्तुर लाग्ने छ ।

(क) गांजा वा अफिमको खेती गर्नलाई गांजामा बिगाहा एको ने.रु.
२५६०।- अर्थात् धूर १ को ने.रु. ६।४० र अफिममा बिगाहा १ को
ने.रु. ३२००।- अर्थात् धूर १ को ने. रु. ८।-

(ख) गांजा वा अफिम मिलाई उत्पादन गर्नलाई - - - ५०।-

(ग) रक्सी विक्री वितरण गर्नलाई-

(१) डिष्टिलरीबाट उत्पादन भएको रक्सी बोतल
बन्दी प्रत्येक पसलमा विक्री वितरण गर्नलाई ने. रु. २५।-

(२) डिष्टिलरीबाट उत्पादन भएको रक्सी बोतल
खोली प्रत्येक पसलमा वा होटेलमा विक्री वितरण
गर्नलाई ने.रु. - - - - - १००।-

(३) विदेशी रक्सी बोतल बन्दी प्रत्येक पसलमा विक्री
वितरण गर्नलाई ने.रु. - - - ५००।-

(४) विदेशी रक्सी बोतल खोली प्रत्येक पसल वा
होटेलमा विक्री वितरण गर्नलाई ने.रु. - १०००।-

(घ) विदेशी रक्सी बाहेक अरु मादक पदार्थ निकासी
पैठारी गर्नलाई ने.रु. - - - - - १००।-

(ङ) विदेशी रक्सी पैठारी गर्नलाई ने.रु. - - - ५००।-

३६४ आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

तर-

- (१) भन्सार सुविधा वा महसूल सुविधा (परराष्ट्र मन्त्रालयको सिफारिश बमोजिम जतिका लागि) पाएका व्यक्तिले विदेशी रक्सी पैठारी गर्नलाई इजाजतपत्र लिन आवश्यक हुनेछैन ।
- (२) कुनै यात्रुले निजी व्यवहारको लागि आफ्नो साथ तीन बोतल-सम्म विदेशी रक्सी र बाह्र बोतलसम्म बियर पैठारी गर्नलाई इजाजतपत्र लिन आवश्यक हुनेछैन ।

(च) अफिमको अम्मललाई ने. रू. - - - - ५।-

५. इजाजतपत्रको अवधि:- नियम ४ बमोजिम प्राप्त गरेको इजाजतपत्र त्यस आर्थिक वर्षसम्म मात्र लाई कायम रहनेछ ।
६. गांजा वा अफिमको खेती गर्नलाई दरखास्त दिने तरीका:- (१) गांजा वा अफिमको खेती गर्न चाहनेले नियम ४ बमोजिम लाग्ने इजाजतपत्रदस्तुरको पच्चीस प्रतिशत साथै राखी भाद्र मसान्तसम्ममा दरखास्त दिनुपर्छ ।

तर- कसैले सो म्यादभित्र दरखास्त दिन नसकी आश्विन मसान्तसम्ममा दरखास्त दिएमा लाग्ने इजाजतपत्रदस्तुरमा पाँच प्रतिशत थप दस्तुर बुझाउनु पर्दछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम दिइएको म्यादपछि कसैले दरखास्त दाखिल गरेमा त्यसमा कुनै किसिमको कारवाइ हुन सक्नेछैन ।

७. इजाजतपत्र दिइने:- नियम (३) बमोजिमको इजाजतपत्रको लागि कसैले दरखास्त दिएमा त्यसमा लाग्ने इजाजतपत्रदस्तुरको अंक किटान गरी सो बमोजिमको दस्तुर लिई सबै मादक पदार्थलाई अनुसूची २ बमोजिम तर गांजा वा अफिम खेती गर्ने इजाजतपत्र दिँदा नियम ६ बमोजिम दरखास्तसाथ दाखिल भएको २५ प्रतिशत मात्र दस्तुर लिई अनुसूची ३ बमोजिमको ढाँचामा स्थानीय अन्तःशुल्क अधिकारीले इजाजतपत्र दिन सक्नेछ ।

८. गांजा वा अफिम खेतीको इजाजतपत्रदस्तुर माफि हुने:- (१) गांजा वा अफिम खेती गर्नेले इजाजतपत्र लिएर पनि खेती नगरेमा आफूले इजाजतपत्र प्राप्त गरेको अधि-कारीकहाँ र भन्सार तथा अन्तःशुल्क विभागमा सो कुराको सूचना कार्तिक १ गतेभित्र पठाउनुपर्छ ।

(२) उपनियम (१) मा उल्लेख भए बमोजिमको सूचना प्राप्त भएमा सम्बन्धित अन्तःशुल्क अधिकारीले सो कुराको जाँचबुझ गर्दा ठीक ठहरेमा सो खेती गर्नेले इजाजतपत्र प्राप्त गर्दा दाखिल गरेको २५ प्रतिशत इजाजतपत्र दस्तुर जफत हुनेछ र बाँकी पचहत्तर प्रतिशत माफी हुनेछ ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएको छ/मात्र लागु हुनेछ।

(३) शंका निवारणको लागि स्पष्ट गरिन्छ कि गांजा वा अफिम खेती गर्नेले इजाजतपत्रमा उल्लेख भएको भन्दा घटी जग्गामा खेती गरेमा सो घटी जग्गाको इजाजतपत्रदस्तूर माफी हुनेछैन ।

६. गांजा वा अफिम खेतीको बांकी इजाजतपत्रदस्तूर दाखिल गर्ने म्यादः- (१) गांजा वा अफिम खेतीको इजाजतपत्रदस्तूर बापत नियम ६ बमोजिम २५ प्रतिशत इजाजतपत्रदस्तूर दाखिल भई बांकीरहेको रूपैयां सोही आर्थिक वर्षको जेष्ठ १५ गतेभित्र दाखिल गर्नुपर्छ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम म्यादभित्र कसैले दाखिल नगरेमा सो बांकी सरकारी मालपोत बांकी सरह असुल उपर गरिनेछ ।

१०. गांजा वा अफिम खेती जांच गर्न सक्नेः- गांजा वा अफिम खेती गर्न इजाजतपत्र पाएकोले, सो इजाजतपत्रमा उल्लेख भएको जग्गामा खेती गरे नगरेको वा घटी बढी जग्गामा खेती गरेको वा सो इजाजतपत्र बेगर खेती गरेको पत्ता लगाई नाप जांच गरी सबै कुरा प्रष्ट खुलाई मार्ग मसान्तभित्र त्यसको सूचना अन्तःशुल्क अधिकारीले भन्सार तथा अन्तःशुल्क बिभागमा पठाउनु पर्छ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम नाप जांच गर्दा इजाजतपत्र पाएकाले सो इजाजतपत्रमा उल्लेख भएको भन्दा पांच प्रतिशतसम्म बढी जग्गामा खेती गरेको ठहर्न आएमा सो बढी जग्गाजतिमा बीस प्रतिशत थप इजाजतपत्रदस्तूर बुझाउनु पर्छ । तर, पांच प्रतिशतभन्दा बढी जग्गा ठहर्न आएमा सो बढीजति जग्गामा इजाजतपत्र बेगर खेती गरेको हठर्नेछ ।

(३) यो नियममा जेसुकै लेखिएको भए तापनि यो नियममा उल्लेख भएको अधिकार प्रयोग गर्नलाई बडाहाकिमलाई बाधा भएको संझिने छैन ।

११. गांजा वा अफिम खेती वार्षिक रिपोर्ट पठाउनु पर्नेः- गांजा वा अफिमको खेती गर्नेले अनुसूची ४ बमोजिमको ढांचामा सो बमोजिमको वार्षिक रिपोर्ट आफूले इजाजतपत्र प्राप्त गरेको अधिकारीकहाँ पठाउनु पर्छ ।

१२. पूजा वा चाडमा रक्सी उत्पादन गर्नसक्नेः- कुनै व्यक्तिले निजी प्रयोगको लागि पूजा वा चाडमा रक्सी उत्पादन गर्न चाहेमा अन्तःशुल्क अधिकारीकहाँ ने.रु. १ साभमा राखी लिखित निवेदन दिनुपर्छ र निजले अनुमति दिएमा देहायको शर्तको अधीनमा रही मात्र सो बमोजिमको काम गर्न हुन्छ ।

(क) उत्पादन गरेको रक्सी दुई पाथीभन्दा बढी हुनु हुदैन ।

(ख) मौवा वा कोदोबाट मात्र रक्सी तयार गर्नुपर्छ ।

३. अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१३. भट्टीबाट रक्सी उत्पादन गर्न सक्ने:- (१) यी नियमहरूमा जेसुकै लेखिएको भए तापनि अन्य नेपाल कानून बमोजिम भट्टी वा डिष्टिलरीबाट रक्सी उत्पादन गर्न ठेक्का वा अनुमति प्राप्त गरेकोलाई यी नियमहरूले बाधा पुऱ्याएको मानिनेछैन ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम भट्टीबाट रक्सी उत्पादन गर्नलाई ठेक्का पाएकोले, मिजको एजेंटले सो भट्टीबाट उत्पादन भएको रक्सी बिक्री वितरण गर्नलाई पसल खोल्न चाहेमा त्यस्तो प्रत्येक पसलको लागि ने.रु. ५०।- दस्तूर बुझाई अन्तःशुल्क अधिकारीबाट अनुमतिपत्र प्राप्त गर्नुपर्छ, तर- यो उपनियम लागू हुनुभन्दा अघि लिएको ठेक्काको हकमा उपनियममा उल्लेख भएको कुरा लागू हुनेछैन ।

१४. रक्सी बिक्री वितरण गर्ने समय र पसल राख्ने तरीका:- (१) रक्सी बिक्री वितरण गर्न पाउने बिहान १० बजेदेखि राति १० बजेसम्म बिक्री वितरण गर्न सक्नेछ ।

तर- श्री ५ को सरकारले आवश्यक सम्झौता आवश्यक सम्झौता बमोजिमको ठाउँको लागि सो समयमा हेरफेर गर्न वा यो बन्देजलाई उठाउन सक्नेछ ।

(२) अन्तःशुल्क अधिकारीले तोकिए बमोजिमको पसलमा मात्र रक्सी बिक्री वितरण गर्नुपर्छ ।

१५. शर्त पालन गर्नुपर्ने:- इजाजतपत्र पाएकाले त्यसमा तोकिए बमोजिमको शर्त पालन गर्नुपर्छ ।

१६. श्री ५ को सरकारले आदेश जारी गर्न सक्ने:- यी नियमहरूमा जेसुकै लेखिएको भए तापनि देहायमा उल्लेख भएको सम्बन्धमा श्री ५ को सरकारले आदेश जारी गर्न सक्नेछ ।

(१) अफिमको अम्मलको लागि इजाजतपत्र दिँदा यति परिमाणसम्म मात्र राख्न सक्ने र सो अफिमहरू अरूलाई दिन वा अरू किसिमको प्रयोजनमा ल्याउनै नहुने ।

(२) कुनै पनि चिकित्सकहरूले श्री ५ को सरकारले नेपाल गजेटमा सूचना प्रकाशित गरी तोकिए बमोजिमभन्दा बढी परिमाणमा अफिम वा गांजा आफूसित राख्नु नहुने ।

अनुसूची-१

नियम ३ संग सम्बन्धित

को नाति श्री ...

डोरा

श्री

....

जिल्ला प्र.

...

मौजे....

बस्ने आफ्नो गांजा, अफिम खेती गर्ने सम्पूर्ण

खेतको वर्णन प्रष्ट दिएको छ ।

२. सबै गांजा काटिसकेपछि म आफैं (

) तैयार

गरुंला । या...

काटेको सबै गांजा...

ग्राम बस्ने श्री...

लाई (

) तैयार गर्न दिउंला ।

३. तपसीलमा लेखिएको कुरा ठीक सांचो छ, झुठो ठहरे मादक पदार्थ ऐन, नियम

बमोजिम सहुंला बुझाउंला ।

स्थान:-

मिति:-

सहिछाप

(गांजा खेती गर्ने मानिसको)

तपसील

१. मौजे वा टोल:-

२. जिल्ला:-

३. जग्गाको नं.:-

४. जग्गाको क्षेत्र:-

५. जग्गाको चौहट्टी:-

६. खेती गर्ने वस्तुको नाम:-

७. जमिन्दार, पटवारी वा जम्मावाल वा मुखियाको नाम:-

८. जम्मा लाग्ने इजाजतपत्र दस्तूर:-

९. दाखिल गरेको जम्मा दस्तूर:-

अनुसूची-२

नियम ७ संग सम्बन्धित

गांजा वा अफिम खेती बाहेक अरु मादक पदार्थ

संख्या:-

यो इजाजतपत्र मादक पदार्थ नियमहरू, २०१७ को नियम ५ र नियम ७ को अन्तर्गत मिति देखि... सम्मलाई दिइएको छ ।

इजाजतपत्र पाउनेको नाम:-

थर:-

वतन:-

उमेर:-

मादक पदार्थको नाम:-

इजाजतपत्रको किसिम:-

इजाजतपत्र बमोजिमको काम गर्नुपर्ने स्थान:-

इजाजतपत्र दिने अधिकारीको सहिछाप:-

दर्जा:-

विभाग, अड्डा:-

इजाजतपत्र बुझ्नेको सहिछाप:-

अनुसूची-३

नियम ७ संग सम्बन्धित

गांजा ,

खेतीको इजाजतपत्र

अफिम

प्र....

मौजे टोल...

बस्ने

जिल्लै....

श्री...

को छोरा वर्ष..

का श्री ...

ले यस इलाकाभित्र-

का प्र.

मौजे..

मा . . .

सो पूर्व.

सो पश्चिम

...

सो उर....

सो दक्षिणका जग्गा बिगाहा...

मा गांजा,

अफिम

खेती गर्ने पाऊं भनी दिनुभएका मिति....

का चौथाइ दस्तुर न रु.

समेत मिति..

मा यस अड्डामा दाखिल भएकोहुनाले सोही २०१...

गांजा,

आर्थिक वर्षलाई मात्र ----- खेती गर्नलाई इजाजतपत्र दिइएको छ ।

अफिम

इजाजतपत्र दिने अधिकारीको

सहिछाप

मिति:-

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्रै लागु हुनेछ।

अनुसूची-४

नियम १ संग सम्बन्धित

गांजा वा अफिम खेतीको वार्षिक रिपोर्ट

खेती गर्नेको नाम:-

ठेगाना:-

साल...

महीना...

पैदा गर्ने । जग्गाको नं. । जग्गाको क्षेत्र । काटिसकेपछि । चिकित्स- । राख्नेठाउँ । कैफियत
 वस्तुको नाम । तथा चौहट्टी । फल । वस्तुको तौल । कको तौल । को विवरण ।

खेती गर्ने मानिसको सहिछाप:-
 मिति:-

अन्तःशुल्क अधिकारीको सही...

आज्ञाले-

(डा. यादवप्रसाद पन्त)

श्री ५ को सरकारको सचिव,

अर्थ मन्त्रालय ।

३८०

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।